



REGERINGEN

Regeringsbeslut 28

2005-06-02

M2005/3497/Kk

Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet

Kemikalie inspektionen	Mand.
Ink.	2005-06-14
Sak nr 342	Löp nr 884-05

Kemikalieinspektionen
Box 2
172 13 SUNDBYBERG

Uppdrag att ta fram en nationell genomförandeplan för Stockholmskonventionen

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Kemikalieinspektionen att i samverkan med Naturvårdsverket ta fram en nationell genomförandeplan för Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar.

Uppdraget omfattar:

- en genomgång av gällande svensk lagstiftning när det gäller produktion, användning och omhändertagande av de tolv ämnena under konventionen
- en sammanställning av de åtgärder som Sverige har vidtagit och avser att vidta för att minska eller eliminera utsläppen av de tolv ämnena under konventionen
- ett förslag till prioriteringar av ytterligare åtgärder under konventionen
- ett förslag till nya kandidatämnen till konventionen
- en bedömning av samhällsekonomiska merkostnader för ytterligare åtgärder.

Uppdraget skall utföras efter samråd med berörda myndigheter, branschföreträdare, organisationer och övriga intressenter. Uppdraget skall redovisas till regeringen senast den 1 april 2006.

Bakgrund

Regeringen uttalade i propositionen Kemikaliestrategi för Giftfri miljö (prop. 2000/01:65) att en utfasning av ämnen som är långlivade och bioackumulerande är av största betydelse för att minimera ytterligare förorening av miljön. Regeringen angav som ett mål att varor skulle vara fria från sådana ämnen senast 2015. Regeringen avsåg också att verka för en global utfasning av långlivade och bioackumulerande ämnen.

År 1995 beslutade FN:s miljöprogram, UNEP, att inleda en internationell process för att ta fram en global konvention om långlivade organiska föreningar (POP). Förhandlingarna inleddes våren 1998 och avslutades med en mellanstatlig konferens för undertecknande av konventionen i Stockholm i maj 2001. Konventionen trädde i kraft den 17 maj 2004 och har för närvarande 100 parter. Sverige ratificerade Stockholmskonventionen i maj 2002 (prop. 2001/02:79, bet. 2001/02: MJU14). Stockholmskonventionen har genomförts i gemenskapens lagstiftning genom förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG.

Syftet med Stockholmskonventionen är att förhindra skadlig påverkan av långlivade organiska föreningar på människors hälsa och miljön genom att förbjuda, avveckla eller begränsa användning och produktion av dem samt minimera eller där så är möjligt eliminera utsläpp av oavsiktligt bildade biprodukter. Konventionen reglerar även import och export samt omhändertagande av lager och avfall av långlivade organiska föreningar. Initialt omfattar konventionen tolv ämnen eller ämnesgrupper, vilka samtliga är förbjudna eller strängt reglerade i Sverige. Dessa tolv ämnen eller ämnesgrupper består av åtta bekämpningsmedel (aldrin, klordan, DDT, dieldrin, endrin, heptaklor, mirex och toxafen), två industrikemikalier (PCB och hexaklorbenzen, HCB, som även används som bekämpningsmedel) samt s.k. biprodukter som bildas vid förbränning och i industriella processer (polyklorerade dioxiner, PCDD, och furaner, PCDF).

Regeringen uttalade i propositionen 2001/02:79 att ytterligare POP-ämnen bör läggas till Stockholmskonventionen så snart som möjligt och gav därför 2002 Kemikalieinspektionen i uppdrag att i samarbete med Naturvårdsverket ta fram en prioriteringslista över sådana ämnen. Dessa ämnen bör även inkluderas i det redan färdigförhandlade POP-protokollet inom ramen för konventionen om långväga gränsöverskridande luftföroreningar (CLRTAP). En avrapportering av tänkbara kandidatämnen skedde 2004. Sverige har anmält perfluorerade oktansulfonater (PFOS) till POP-protokollet under CLRTAP och avser att anmäla detta ämne även till Stockholmskonventionen. Vidare

utpekade propositionen att det för svensk del fanns ett behov av att kartlägga utsläppskällor och ytterligare definiera behov av åtgärder för de oavsiktligt bildade s.k. biprodukterna (dioxiner, furaner, HCB och PCB). Regeringen gav i början av 2002 Naturvårdsverket i uppdrag att i samverkan med Kemikalieinspektionen utföra en sådan kartläggning. Uppdraget redovisades i mars 2005. Vidare är det nödvändigt att se över den återstående förekomsten av PCB från tidigare användning.

Parter till konventionen skall enligt artikel 7 i Stockholmskonventionen ta fram en genomförandeplan för sina åtaganden och inom två år från det att konventionen trätt i kraft för parten ifråga underställa partskonferensen denna plan. Stockholmskonventionen trädde ikraft den 17 maj 2004. Riktlinjer för hur de nationella genomförandeplanerna kan utformas finns framtagna under konventionen. Parterna skall också se över och vid behov regelbundet uppdatera planen på ett sätt som närmare beslutas av partskonferensen. Vid framtagande, genomförande och uppdatering av planen skall parterna, när så är lämpligt, konsultera berörda myndigheter och andra nationella intressenter samt kvinnoorganisationer och grupper för barns hälsa. Den nationella genomförandeplanen bör integreras i de nationella strategierna för uthållig utveckling.

Skälen för regeringens beslut

I regeringens proposition 2001/02:79, som beslutats av riksdagen (bet. 2001/02: MJU14, rskr. 2001/02:186) föreslog regeringen att Sverige skulle tillträda Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar. Konventionen trädde i kraft den 17 maj 2004 och Sverige skall senast den 16 maj 2006 ha tillställt partskonferensen Sveriges plan för genomförande av konventionen. Mot bakgrund härav bör Kemikalieinspektionen ges i uppdrag att ta fram en sådan plan.

På regeringens vägnar

Lena Sommestad

Monica Törnlund

Kopia till

Naturvårdsverket
Utrikesdepartementet